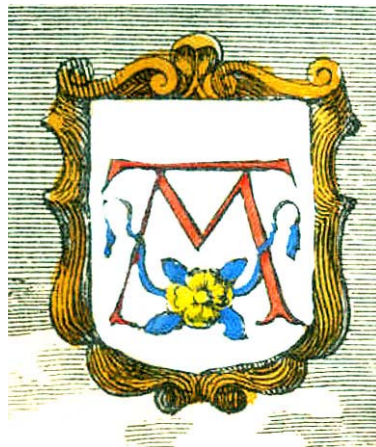

Trappgränd i Västerås

Antikvarisk kontroll

RAÄ 232
Trappgränd
Västerås stadsförsamling
Västmanland

Ulf Alström

Innehållsförteckning

Inledning	1
Målsättning och metod	1
Undersökningsresultat.....	2
Referenser	3
Kart- och arkivmaterial	3
Otryckta källor	3
Litteratur	3
Tekniska och administrativa uppgifter.....	3
Kartfigur.....	4

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2007.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

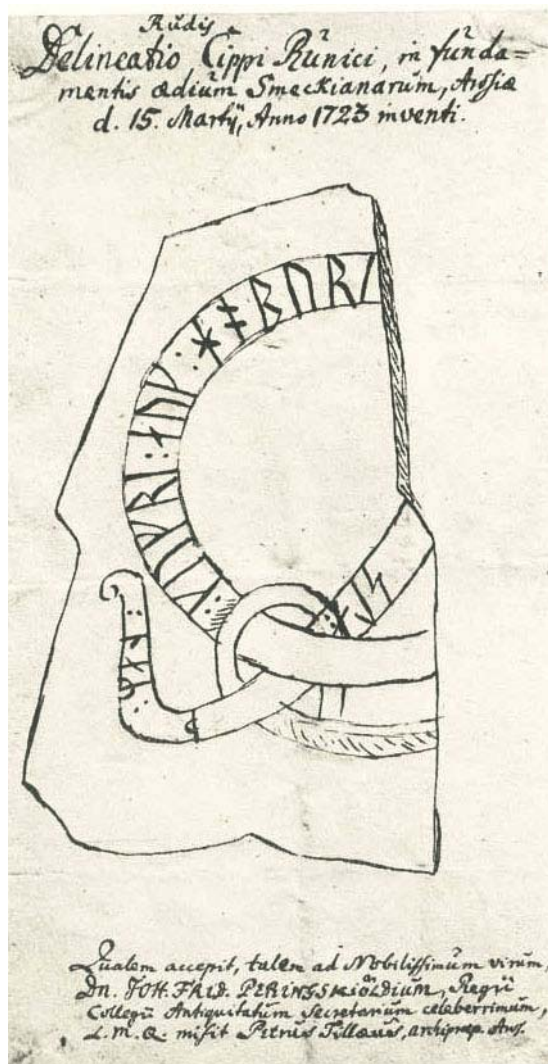
ISSN: 1653-7408
ISBN 10: 91-85591-65-3
ISBN 13: 978-91-85591-65-7

Västerås 2007.

Inledning

På grund av grävningsarbete i Trappgränd, Västerås, för fjärrvärmeinkoppling till Gardtmanska gården har Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen, genom Ulf Alström, genomfört en arkeologisk schaktningsövervakning. Arbetet genomfördes 2006-10-02 efter beslut av länsstyrelsen i Västmanland 2006-09-27 med dnr 431-9339-06. Uppdragsgivare var Mälarenergi AB.

Målsättning och metod

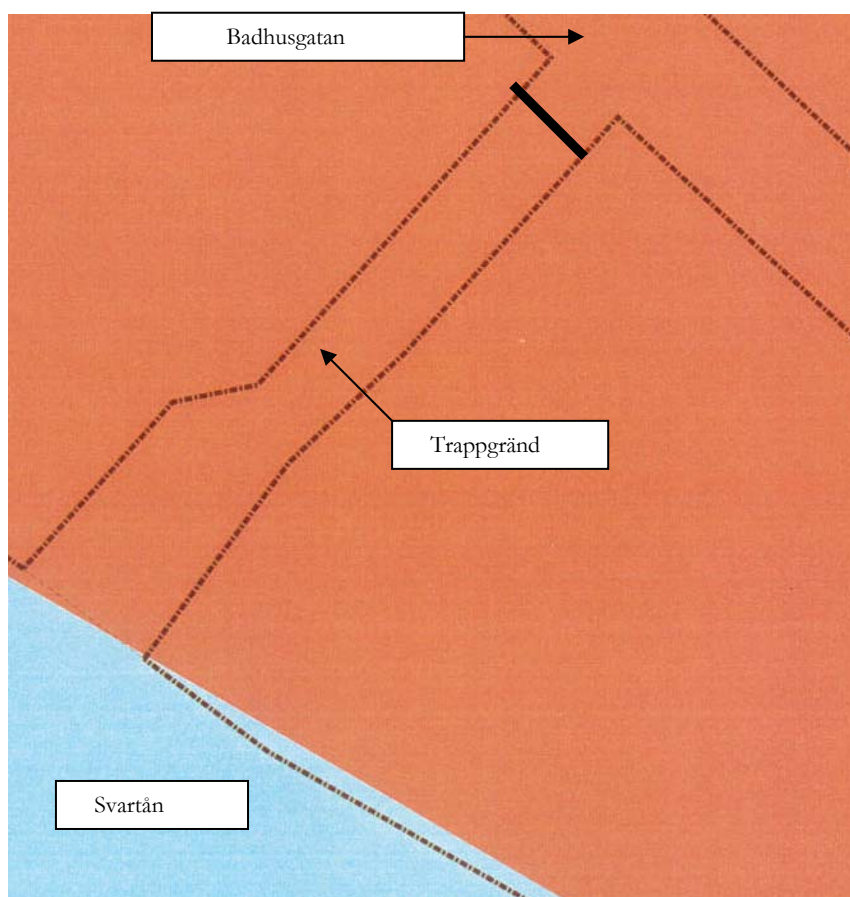
Trappgränd, som ligger mellan Bondtorget och Svartån, är en liten och oansenlig gränd som leder ner till ån från Badhusgatan. Gränden ligger inom fornlämningsområde RAÄ 232 som betecknar kulturlager från medeltid och nyare tid. Gränden hette tidigare Enkegränd och ännu längre tillbaka Smäckgränd. Trappgränd är resterna av en överfart över Svartån benämnd Norra Smäcken. Överfarten anses vara en av de äldsta över ån. Bron vid Smäckgränd förstördes av vårfloden troligtvis i slutet av 1690-talet. Bron reparerades inte efter den händelsen. Vid Smäcken hittades i början av 1700-talet ett runstensfragment med ett svårtolkat textavsnitt. Runstensfragmentet fanns under en tid i domkyrkan men är numera försvunnet (Bertilsson & Johansson 2006, Jansson 1964).

Figur 1. Runstensfragmentet som påträffades vid Trappgränd (Smäcken) 1723 (bild från Västmanlands runinskrifter).

Undersökningsresultat

Den antikvariska kontrollen skedde på morgonen den 2 oktober 2006. Enligt överenskommelse skulle grävarbetet påbörjas efter det att antikvarisk kontrollant fanns på plats. Emellertid hade grävningen av schaktet redan genomförts vilket är anmärkningsvärt men inte ovanligt (som t.ex. i kvarteret Felix 2005 då Mälarenergi AB schaktade för fjärrvärme innan antikvarisk kontrollant var på plats).

Det handgrävda schaktet sträckte sig tvärs över Trappgränd intill Badhusgatan. Schaktet var 0,6 m djupt och 0,7 m brett. Lagren bestod av sand och grus med inslag av lera. Några daterande fynd påträffades inte. Sand och gruslagret får karakteriseras som bärlager för stenläggningen i Trappgränd. Några äldre lager påverkades inte av grävningarna.

Figur 2. Trappgränd med schaktets placering markerat med svart linje. Skala 1:200.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Gula kartan. Västerås 11G:17. Skala 1:20 000.

Otryckta källor

Bertilsson, B., & Johansson, L-E., 2006. Badhusgatan 3, Västerås. Historik, dokumentation, åtgärdsförslag. Byggnadsvård Mälardalen.

Litteratur

Jansson, S.B.F. 1964. Västmanlands runinskrifter. KVHAA. Stockholm.

Tekniska och administrativa uppgifter

KM dnr:	06091
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	431-9339—06 2006-09-27
Undersökningsperiod:	2006-10-02
Arkeologtimmar:	1 timme
Exploateringsyta:	2 löpmetrar schakt
Personal:	Ulf Alström
Belägenhet:	Trappgränd. Badhusgatan 3.
Ekonomisk karta:	Västerås 11G:17
Koordinatsystem:	Rikets
Koordinater:	X 6610300 Y 1541520
Inmättningsmetod:	manuell

Kartfigur

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lanmäteriet Gävle. Ärende nr MS2006/01407.

Figur 3. Undersökningsplatsens läge markerat med en oval. Utdrag ur gula kartan 11G:17. Skala 1:20 000.

